

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๓๐๓
นร ๐๑๐๖/๒๗๕๓ ๒ กฎหมาย ๒๕๕๑
ขอหารือแนวทางปฏิบัติ

เรียน เลขาธิการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ)

๑. ข้อเท็จจริง

เลขาธิการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นร.๑) ทาหรือว่า การออกประกาศหรือคำสั่งของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานสนองงานคณะสงฆ์และรัฐ ซึ่งหลายภารกิจจะมีการออกประกาศหรือคำสั่งซึ่งจะต้องลงนามโดยรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เช่น ประกาศตั้งวัดในพระพุทธศาสนา ประกาศการเปลี่ยนแปลงชื่อวัด คำสั่งเลื่อนเงินเดือนผู้บริหารเป็นต้น นั้น การออกประกาศหรือออกคำสั่งควรเป็นบทบาทของหน่วยงานใด ระหว่างสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกับสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อจะได้แจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ถือเป็นบรรทัดฐานในทางปฏิบัติต่อไป

๒. ข้อพิจารณา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดแบบของคำสั่งและแบบของประกาศไว้ ดังนี้

๒.๑.๑ คำสั่ง คือ บรรดาข้อความที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยกรอกรายละเอียดดังนี้

(๑) คำสั่ง ให้ลงชื่อส่วนราชการหรือตำแหน่งผู้มีอำนาจออกคำสั่ง

คำสั่ง ที่จะลงชื่อในนามส่วนราชการหรือตำแหน่งนั้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เคยตอบข้อหารือผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพรตามหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/๕๒๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ ว่า ตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ มุ่งหมายให้จัดทำได้ ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

ก. คำสั่งตามอำนาจบริหาร ซึ่งตั้งโดยชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง

ข. คำสั่งที่มีกฎหมายกำหนดให้ตำแหน่งใดมีอำนาจออกคำสั่งได้ ให้ระบุตำแหน่งของผู้ที่มีอำนาจออกคำสั่ง

(๒) ลงชื่อ ให้ลงลายมือชื่อผู้ออกคำสั่งและพิมพ์ชื่อเต็มของเจ้าของลายมือชื่อไว้ ได้ลายมือชื่อและลงตำแหน่งของผู้ออกคำสั่ง

ดังนั้น ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้ส่วนราชการหรือตำแหน่งใดมีอำนาจออกคำสั่ง รูปแบบของคำสั่ง การลงชื่อส่วนราชการหรือตำแหน่งของผู้มีอำนาจออกคำสั่งในหลักการจะต้องสอดคล้องกับตำแหน่งของผู้มีอำนาจลงนามหรือผู้มีอำนาจออกคำสั่ง มิใช่ลงชื่อส่วนราชการของผู้รับคำสั่ง

๒.๑.๒ ประกาศ คือ บรรดาข้อความที่ทางราชการประกาศหรือชี้แจงให้ทราบหรือแนะแนวทางปฏิบัติ

(๑) ประกาศ ให้ลงชื่อส่วนราชการที่ออกประกาศ

(๒) ลงชื่อ ให้ลงลายมือชื่อผู้ออกประกาศและพิมพ์ชื่อเต็มของเจ้าของลายมือชื่อไว้ ได้ลายมือชื่อและลงตำแหน่งของผู้ออกประกาศ

ดังนั้น ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ กำหนดให้ส่วนราชการหรือกำหนดให้ตำแหน่งใดเป็นผู้ออกประกาศ รูปแบบของประกาศ การลงชื่อส่วนราชการในหลักการจะต้องสอดคล้องกับตำแหน่งของผู้มีอำนาจออกประกาศ เช่นเดียวกับรูปแบบของคำสั่ง

อนึ่ง ผู้มีอำนาจลงนามในคำสั่งหรือประกาศ มีความหมายถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย

๒.๒ ส่วนการที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ส่วนราชการบางหน่วยงานไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง แต่ให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้น เป็นเรื่องของการจัดระเบียบองค์กรเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับภารกิจเท่านั้น

๓. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายจุลยุทธ หิรัญชะวีสิต)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

105
ชื่อ/.....
นามสกุล/.....
ชื่อแฟ้ม/.....